

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : 09 Ağustos 2023

Sayı : 1122

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

3008

Aşağıdaki sorularımın **Sağlık Bakanı Fahrettin Koca** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ederim.

Saygılarımla.

Doç. Dr. Gökhan GÜNAYDIN

İstanbul Milletvekili

CHP Grup Başkanvekili

Sağlıkta şiddet Türkiye'nin kronikleşen sorunlarından biri haline gelmiştir. Alanda yapılan bilimsel çalışmalar sağlık emekçilerinin şiddete uğrama riskinin diğer sektörlere oranla daha fazla olduğunu ortaya koymaktadır. Sağlık Bakanlığı'nın attığı adımlar ya da Meclis'ten çıkan yasalara karşın sağlık çalışanlarına yönelik şiddet (fiziksel ve psikolojik şiddet, cinsel taciz, ırksal taciz, yıldırma ve tehdit) devam etmektedir. Basına yansıyan açıklamalara göre en yaygın şiddet eylemleri çoğunlukla yaralamayla sonuçlanan dayak, taciz ve silahlı saldırı şeklinde, bazı saldırılar ise ölümlerle sonuçlanmaktadır.

Ülkemizde son dönemde silaha erişimin daha kolay ve kontrolsüz hale gelmesi, önümüzdeki süreçte sağlıkta şiddet suçlarının daha da vahim bir hal alması endişelerini artırmaktadır. Nitekim halihazırda hastanelerin psikiyatri servisleri ve akıl hastaneleri dışında hastane içerisinde silah bulundurmaya engelleyen bir düzenleme bulunmuyor (Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun'un Ek-1. Maddesine göre). Bu durumda hastane güvenliği tarafından hastane giriş kapılarında ateşli silah tespiti yapılsa dahi el konulamamaktadır. Öte yandan ruhsatlı dahi olsa bir ateşli silah taşınması tüm hastanede risklidir. Dolayısıyla sağlık kurumları, hastaneler içerisinde silah bulundurma konusunda acilen bir yasal düzenlemeye ihtiyaç vardır.

Sağlık çalışanlarının şiddete uğramasında hasta beklentisinin karşılanmaması bir başka gerekçe olarak sunulmaktadır. Günümüzde hekim-hasta ilişkisi medya, öğrenme kaynaklarının gelişimi ve sağlık politikaları ile yeni bir boyuta taşınmıştır ve doyumsuz, beklentisi yüksek bir hasta grubu (tüketici) ortaya çıkmıştır. Popülist politikalarla beklentisi yüksek tutulan bu kişiler hastanelere başvurduklarında kalabalık ve beklentisinin karşılanmadığı bir ortamla karşılaşmaktadır. Sağlık ve Sosyal Hizmet Çalışanları Sendikası'nın (Sağlık-Sen) 2022 Yılı Sağlıkta Şiddet Raporu'nda sağlık çalışanlarına yönelik 249 şiddet olayının meydana geldiği, 422 sağlık çalışanının şiddete maruz kaldığı, 1 doktor ve 1 güvenlik görevlisinin ise görevi başında hayatını kaybettiği belirtilmiştir.

Bakanlığınız tarafından kamu ve özel sağlık kurum ve kuruluşlarında ve üniversitelerin sağlık uygulama ve araştırma merkezlerinde, sağlık hizmeti sunumu sırasında veya bu görevlerden dolayı personele karşı işlenen suçları kayıt altına alan Beyaz Kod sistemi 14 Mayıs 2012 tarihinde uygulamaya konulmuştur. Ancak sağlık çalışanını korumak, sağlık çalışanını şiddet ortamından uzaklaştırmak ve ilerleyen süreçte hukuki zemin hazırlamak amacı hedeflenmesine rağmen Beyaz Kod verileri kamuoyuyla paylaşılmamaktadır. Verilerin paylaşılmaması şiddeti önleme politikalarının altını boşaltmaktadır. Bakanlığınızın açıkladığı

en son Beyaz Kod bildirimlerine göre ise 1 Aralık 2015- 30 Kasım 2022 tarihleri arasında 23 bin 86 sağlık personeli şiddet nedeniyle Beyaz Kod bildirimini yapmıştır.

Özetle, sağlıkta şiddetin kurumsal, kişisel ve toplumsal sebeplerden kaynaklanan bir halk sağlığı sorunu olduğunu; bu üç neden içerisinde kurumsal sebeplerin kilit rolü üstlendiğini vurgulamalıyım.

Bu bağlamda;

1. Sağlık emekçilerinin 1 Aralık 2022 tarihinden bu yana yaptığı Beyaz Kod bildirim sayısı kaçtır?

2. Güncellenen Beyaz Kod verilerine uygun olarak sağlıkta şiddeti önlemeye yönelik Bakanlığınız tarafından gündeme alınan/alınması planlanan etkili önlemler nelerdir?

4. Bugüne kadar uygulamaya konulan yasal ve kurumsal önlemler, yaşanan şiddet eylemlerini ne derece etkilemiştir. Buna ilişkin bilimsel analizler yapılmakta mıdır?